

## POSTANOWIENIE

Dnia 17 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania G. T.  
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O. o ustalenie  
właściwego ustawodawstwa,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń  
Społecznych w dniu 17 maja 2022 r.,  
skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)  
z dnia 27 sierpnia 2021 r., sygn. akt III AUa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

### UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 27 sierpnia 2021 r., III AUa (...), oddalił apelację odwołującego się G. T. od wyroku Sądu Okręgowego w P. z 14 sierpnia 2019 r., VIII U (...), oddalającego jego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. z dnia 8 października 2018 r. stwierdzającej, że odwołujący podlega ustawodawstwu polskiemu od dnia 1 czerwca 2014 r. do dnia 31 października 2017 r.

Odwołujący zaskarżył powyższy wyrok w całości skargą kasacyjną. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.), a także zachodzi nieważność postępowania (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 3 k.p.c.). Powyższe uzasadnił nieprawidłową oceną sądu drugiej instancji, iż organ rentowy prawidłowo ustalił, że właściwym dla skarżącego ustawodawstwem w zakresie ubezpieczeń społecznych

jest ustawodawstwo polskie, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy potwierdził, że organ rentowy nie wyjaśnił dostatecznie wszelkich okoliczności sprawy. W ocenie skarżącego brak jest bowiem jakichkolwiek dowodów świadczących o tym, że organ rentowy przeprowadził postępowanie wyjaśniające z instytucją słowacką, w zakresie ustalenia marginalnego charakteru wykonywanej tam pracy. Podniósł również, że poprzez pominięcie w postępowaniu sądowym słowackiego pracodawcy jako zainteresowanego w sprawie doszło do nieważności postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, a ponadto, gdy zachodzi nieważność postępowania lub gdy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przytoczone przesłanki ustawowe stanowią obligatoryjny element oceny na etapie tzw. przedsądu kasacyjnego. W przedmiotowej sprawie nie wystąpiła żadna z przesłanek wymienionych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Wymaganiu temu w żadnym razie nie czyniło zadość sformułowanie w uzasadnieniu skargi kasacyjnej jedynie polemicznego twierdzenia, że zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo, lub że wystąpiła nieważność procedowania wskutek pozbawienia możliwości obrony praw pracodawcy ubezpieczonej, który nie został wezwany do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanego.

W zakresie tego najdalej idącego kasacyjnego zarzutu nieważności postępowania należy podkreślić, że w utrwalonym już orzecznictwie przyjmuje się, iż zagraniczny pracodawca ubezpieczonego nie jest zainteresowanym w sprawie z odwołania ubezpieczonego przeciwko organowi rentowemu o ustalenie właściwego ustawodawstwa, ponieważ wynik takiej sprawy nie dotyka bezpośrednio praw i obowiązków zagranicznego pracodawcy (por. wyroki z: 14 lipca 2016 r., II UK

297/15, LEX nr 2120892; 25 listopada 2016 r., I UK 370/15, LEX nr 2166375 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z: 27 września 2016 r., I UZ 14/16, LEX nr 2153430; 6 września 2016 r., I UZ 13/16, LEX nr 2139243 oraz z 21 listopada 2016 r., II UK 735/15 i II UK 734/15, niepublikowane).

Natomiast powołanie się na przesłankę oczywistego naruszenia prawa wymagało wykazania kwalifikowanej postaci takiego zarzutu, polegającej na jej oczywistości widocznej *prima facie* od razu przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej i bez potrzeby uzupełniania materiału dowodowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49). Pojęcie „oczywistego” naruszenia prawa należy do sfery obiektywnej i wymaga wykazania, że podniesione zarzuty naruszenia podstaw zaskarżenia były ewidentnie zasadne bez potrzeby dokonywania szczegółowej lub ponownej weryfikacji kontestowanego stanu faktycznego.

Tymczasem z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że Sądy obu instancji należycie wyjaśniły przebieg procedury ustalania ustawodawstwa właściwego według powołanych w skardze przepisów prawa unijnego (por. wyroki Sądu Najwyższego z: 23 listopada 2012 r., II UK 103/12, OSNP 2013 nr 19-20, poz. 238; 6 czerwca 2013 r., II UK 333/12, OSNP 2014 nr 3, poz. 47; 11 września 2014 r., II UK 587/13, OSNP 2016 nr 1, poz. 13 lub 21 stycznia 2016 r., III UK 61/15, LEX nr 1977828). Według tych orzeczeń, niepotwierdzenie ubezpieczenia przez instytucję ubezpieczeń społecznych innego państwa, w którym świadczona jest sporna praca marginalna, wiąże polskie organy ubezpieczeń społecznych. Oznacza to, że organy rentowe i polskie sądy nie mogą kontestować decyzji słowackiej instytucji ubezpieczeniowej, która w trybie współdziałania obu zainteresowanych instytucji ubezpieczeń społecznych wskazała na ewidentnie marginalny rozmiar pracy świadczonej na terenie Słowacji przez skarżącego obywatela polskiego w kontekście niepodlegania słowackiemu ubezpieczeniu społecznemu (por. wyroki Sądu Najwyższego z: 4 kwietnia 2017 r., II UK 248/16, LEX nr 2306376; 10 maja 2017 r., I UK 456/16, LEX nr 2352167 lub 11 września 2014 r., II UK 587/13, OSNP 2016 nr 1, poz. 13). Uzgodnione niepotwierdzenie ubezpieczenia ze względu na miejsce wykonywania marginalnego zatrudnienia było wystarczające do wydania decyzji o podleganiu przez skarżącego polskim

ubezpieceniom społecznym, ponieważ polskie sądy nie mogą zmienić stanowiska słowackiej instytucji ubezpieczeniowej o marginalnym charakterze pracy świadczonej na jej terenie przez polskiego przedsiębiorcę (por. wyroki Sądu Najwyższego z: 4 kwietnia 2017 r., II UK 248/16 lub 10 maja 2017 r., I UK 456/16, dotychczas niepublikowane).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania oczywiście bezzasadnej skargi kasacyjnej w zgodzie z art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.